

have gjort, sagde det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen i Gaar, thi der var jo ingen herhjemme, der vilde Krig. Det moderate Venstre vilde ikke Krig, det konservative Folkeparti vilde ikke Krig, saa lidt som det radikale Venstre eller Socialdemokratiet vilde det; derfor vilde det være lige meget, hvem der havde været ved Styret i 1914; vi havde altid truffet en Regering, der ikke vilde Krig. Og det er rigtigt. Der var ingen i Danmark, der vilde Krig. Men hvis vi 2—3 Maaneder før Verdenskrigens Udbrud vilde have foretaget en Vandring til Europas Hovedsteder og vilde have spurgt i Berlin, Wien, London, Paris, Magthaverne i de forskellige Lande: Hvad mener I om Krig? vilde vi i alle Lande have faaet at vide, at de hadede, de afskyede Krigen. Der var ingen, der vilde Krigen, et eneste Sted i et eneste Land i Europa ud over de enkelte, der ogsaa kom frem her i Danmark, de faa, som talte om, at det kunde være godt nok for Danmark at komme i Krig. Ingen af de ansvarlige ønskede Krig; men vi saa, hvorledes det ene Land efter det andet blev hvirvlet med, til Trods for at de ikke vilde Krig, fordi de drev en Politik, der førte dem ud i Krigen.

Jeg siger i Dag: Det var en Lykke for Danmark, at Ministeriet Klaus Berntsen nægtede at fortsætte i 1913. Det var en Lykke for Danmark, siger jeg. Naar jeg ser, hvad Venstres Presse skrev under Verdenskrigen — ser de hadefulde Udbrud mod det Land, om hvilket man fra alle Sider erkendte, at det var en Betingelse for os at føre en Politik, der kunde vække Tillid hos det —, siger jeg, at jeg vilde anse det for en Ulykke, om Ministeriet Klaus Berntsen havde siddet ved Styret i Danmark i 1914, da Krigen udbrød.

Stillingen i Danmark var ved Verdenskrigens Udbrud yderst vanskelig. Vi havde faaet vedtaget en Militærordning i 1909, en Militærordning, vedtaget af et lille knebent Flertal af det danske Folk. Konservative og Venstre i Forening. Der stod ved Verdenskrigens Udbrud to Fløje her i Danmark, nogle, der mente, at vi skulde anvende det mest mulige paa Forsvaret, og andre, der mente, at vore Forsvarsforanstaltninger og alle de Foranstaltninger, vi traf, kunde blive farlige for os, og at det, det gjaldt om, var at bruge det mindst mulige.

Naar nu Militærlovene af 1909 skulde praktiseres under Verdenskrigen, stod det for Socialdemokratiet som for øvrigt for Venstre og Konservative — det erklærede de, det var vi ganske enige om — saaledes,

at det vilde blive ødelæggende for Danmark, om vi, medens Krigen rasede om os, havde haft en Kamp om Forsvarsvæsenet her i Danmark. Her gjaldt det om, saa længe denne Krig varede, at holde Kampen om Forsvaret ude, Kampen om, hvordan Lovene skulde bruges, Kampen om, af hvilke Grunde vi traf de og de Foranstaltninger, maatte vi holde ude, vi maatte tvinge Villierne til at bøje sig imod hinanden. Det var vi enige om fra alle Sider, saa længe Krigen varede. Naar Venstres Ordfører i Gaar remsede op, hvor mange Penge der var brugt af den radikale Forsvarsminister under Verdenskrigen, ved han, at ikke en eneste af disse Bevillinger blev anvendt paa Trods af, at Venstre og de Konservative mente, at de kunde spares, ikke en eneste, men at der var mangfoldige Gange, hvor man fra Militærledelsens Side, fra anden Side, stillede Krav, der blev afvist, og at det Gang paa Gang var saaledes, at der blev foretaget Udgifter, fordi de konservative Partier ønskede det. Jeg skal blot nævne en eneste Ting. Det ærede Medlem talte om Patronerne fra Amerika og viste, hvor ubehændigt den radikale Forsvarsminister da manøvrerede: han bestilte 30 Millioner Patroner i Amerika, og vi fik dem først, da Verdenskrigen var sluttet, skønt han bestilte dem ret tidligt, i 1915. Om denne Sag er at sige, at der jo straks, da Sikringsstyrken var indkaldt, kom Klage paa Klage fra Hærledelsen over, at der manglede Vaaben og Ammunition. Navnlig manglede de Patroner; naar der ikke blev foretaget Skarpskydningsøvelser, var det simpelt hen, fordi der manglede Patroner her i Landet. Man sagde: vi maa have Patroner bestilt, og det Sted, hvor vi kan faa dem, er Amerika. Fra anden Side, fra radikal-socialdemokratisk Side, sagde vi: vi maa have Sikringsstyrken indskrænket. Det modsatte Hærledelsen sig, og Venstre og Konservative erklærede, at naar Hærledelsen gik imod det, gik de ogsaa imod det. I 1915 — senere blev de lidt mere imødekommende — erklærede de, at det maatte den ansvarlige Hærledelse raade for, og saa lykkedes det at faa en Handel i Stand. Hærledelsen gik ind paa at hjemsende 14 000 Mand af Sikringsstyrken paa Betingelse af, at vi fra den anden Side vilde gaa med til at bevilge Patroner. I 1915 blev der bestilt 30 Millioner Patroner i Amerika, købt for Hjemsendelsen af 14 000 Mand af Sikringsstyrken, men det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen skal ikke give Venstre Æren for, at de 14 000 Mand kom hjem, vi maatte købe